

[Lysholt Hansen.]

at finde udveje for. I øvrigt tyder desværre meget på, at vi ikke engang når op på en stigning i bruttonationalproduktet på 2 pct., men kun på 1½ pct.

På baggrund af den propaganda, regeringspartierne førte under valgkampen om deres villighed og evne til at løse beskæftigelsesproblemerne, står det for os sådan, at regeringen i denne henseende i hvert fald har ført vælgerne bag lyset. Den stigning i industrieksporten, vi var vidne til i årets tre første kvartaler på 22 pct. i forhold til samme periode i 1967, viser klart, at det ikke er vor konkurrenceevne, der er noget i vejen med. Det bekræftes også af vismændenes rapport, i hvilken de udtaler, at vor konkurrenceevne nu er lige så gunstig som i slutningen af 1950'erne, da den store ekspansion i dansk erhvervsliv satte ind.

Årsagen til, at arbejdsløsheden i 1968 har ligget langt over ledigheden i 1967, er jo den, at regeringen i en stagnationsperiode har ført en stram økonomisk politik for at begrænse privatforbruget, og det er også lykkedes. Men jeg vil da gerne sige, at dette ikke kan være et mål i sig selv. Endemålet for al produktion må tværtimod være at skaffe befolkningen den størst mulige behovsdækning for på den måde at forøge levestandarden. . . . (Henry Christensen: Man sidder og bliver helt ked af det!). Ja, jeg hørte, at hr. Henry Christensen sad og blev ked af det; det kan jeg godt forstå, det er med rette. . . . (Henry Christensen: Ja, af at høre på det!).

Af finansministerens tale fremgår det, at regeringens mål med den forbrugsbegrænsende politik har været og er at skaffe plads til forøgede investeringer for herigennem at forøge produktionskapaciteten. Men det er jo denne politik, der er slået helt fejl; så vidt det kan bedømmes nu, er investeringerne ikke steget i 1968. Tværtimod ved vi, at erhvervsbyggeriet i første halvår 1968 er faldet med ikke mindre end 38 pct. Hvorfor er ofrene gennem større arbejdsløshed da bragt forgæves? Ganske simpelt fordi en stærk begrænsning i forbruget medfører en mindre omsætning såvel i handelsleddet som i produktionsleddet og derved mindre for-tjeneste i erhvervslivet, der står tilbage med en uudnyttet produktionskapacitet. Lavere

indtjening og ledig kapacitet ansporer i hvert fald ikke til investeringer. Hvis investeringerne skal øges og ikke mindst industriens kapacitet udbygges og moderniseres, for at vi kan bevare konkurrenceevnen, kan det ikke nytte, at man bremser så hårdt, at erhvervslivet nærmest stagnerer, og det navnlig ikke i en periode, hvor der er stærk ekspansion i udlandet.

Det er stadig således, at to tredjedele af vor industriproduktion går til hjemmemarkedet, hvis forhold således er helt afgørende for industriens økonomi og investeringer. Svigter afsætningen til hjemmemarkedet, så man ikke får fuld udnyttelse af produktionskapaciteten, får det også en negativ virkning for eksporten, idet produktionsomkostningerne pr. produceret enhed bliver højere ved den mindre, samlede produktion. Man opnår således ikke så lave priser, som det var hensigtsmæssigt, heller ikke på den del af produktionen, der går til eksport. Dertil kommer, at det bliver nødvendigt at skaffe mange landmænd alternative beskæftigelsesmuligheder, hvis omstillingsprocessen i landbruget skal foregå nogenlunde smertefrit. Det kræver investeringer, som kun vil blive foretaget, hvis efterspørgslen stiger. Det er ikke sket i 1968, har vi set; derfor har arbejdsløsheden ligget dobbelt så højt som i de sidste fem år i gennemsnit.

Med hensyn til finansministerens oplysninger om, at de beskæftigedes antal i industrien er øget med ca. 7.000 i de tre første kvartaler af 1968, er hovedforklaringen den overenskomstaftale, hvorved arbejdstiden nedsattes i sommer. Det fremgår da også af Statistiske Efterretninger, der viser, at stigningen i antallet af ansatte fandt sted fra maj til juni. Denne stigning er ikke udtryk for nogen bedring, for ser man på beskæftigelsen udtrykt i arbejdstimer i industrien, har den, bortset fra en mindre stigning fra januar til februar, stort set været uændret i 1968. Det afgørende er, at antallet af arbejdstimer ligger på et niveau, der er 3 pct. lavere end i 1967.

Det, vi oplever nu, er en nøjagtig analogi til den politik, der blev ført, da vi sidst havde en borgerlig regering, nemlig at produktionen bevidst sættes i stå. Det er socialdemokratiets opfattelse, at der må